

Aan de gemeenteraad

Zaaknummer

172628

ONDERWERP: Oranje is het nieuwe groen

Onderzoek naar de doelmatigheid en doeltreffendheid van het programma New Energy Made in [Arnhem]

Voorstel

De Rekenkamer stelt de gemeenteraad voor om de conclusies en aanbevelingen over te nemen die de Rekenkamer heeft geformuleerd in het onderzoeksrapport Oranje is het nieuwe groen van 25 september 2017 en met het college in debat te gaan over de uitvoering van de aanbevelingen van de Rekenkamer.

Inleiding

Vanaf 2010 werkt de gemeente Arnhem aan het thema duurzaamheid. Eerst via het programma Energy made in [Arnhem], en sinds 2015 in het programma New Energy made in [Arnhem] ((N)EMiA). Beide programma's zijn erop gericht om stappen te zetten in de lokale transitie naar een duurzame energievoorziening en een vitale groene economie. De gemeente doet dit in samenwerking met onderwijs, onderzoek, ondernemers, ondernemende inwoners en de overheid.

Een belangrijke vraag is wat de resultaten van het programma Energy made in [Arnhem] zijn geweest en of de gemeente haar ambities heeft weten te realiseren, en of de gemeente met het huidige programma New Energy made in [Arnhem] op koers ligt. Daarom heeft de Rekenkamer Arnhem besloten om een onderzoek in te stellen naar deze programma's. De Rekenkamer heeft het (New) Energy Made programma geëvalueerd en beoordeeld of Arnhem op koers ligt om haar doelen te bereiken. Tevens heeft de Rekenkamer met dit onderzoek mogelijke succes- en faalfactoren alsmede richtingen van verbetering geïdentificeerd.

Beoogd effect

De Rekenkamer Arnhem geeft met dit onderzoek de gemeenteraad inzicht in de mate waarin Arnhem op koers ligt met (N)EMiA, en de mate waarin zij voldoet c.q. kan voldoen aan de gestelde ambities. Door de identificatie van de succes- en faalfactoren en richtingen van verbetering, wil de Rekenkamer Arnhem met dit onderzoek bijdragen aan de vorming van en besluitvorming over Energy made in Arnhem.

Argumenten

Het rapport bestaat uit twee delen. In de bestuurlijke nota staan de conclusies en aanbevelingen verwoord en is de bestuurlijke reactie van het college opgenomen. De nota van bevindingen betreft de feitelijke onderzoeksresultaten die onderliggend zijn aan de bestuurlijke nota.

In de analyse worden de verschillende onderzochte categorieën (Ambitie versus realisatie, uitvoering, participatie, lerend vermogen en toekomst) beoordeeld. Deze beoordeling is visueel gemaakt met behulp

van een "stoplichtenschema". Aan de schaal geheel voldaan, deels voldaan, of niet voldaan worden de kleuren van stoplichten gekoppeld: groen, oranje, rood. De overheersende kleur van de analyse is oranje. In Nederland geldt in het verkeer: groen is rijden, oranje is stoppen als het mogelijk is, rood is stoppen. In de Duitse verkeersregels worden de verkeerslichten echter anders gehanteerd: oranje is daar ook de aankondiging dat het verkeerslicht zo meteen op groen springt en dat men zich daarom gereed moet maken om te accelereren. Deze Duitse hantering is de basis van de boodschap van de Rekenkamer: oranje is dan ook een positieve kwalificatie: 'al gedeeltelijk resultaat, nu vooruit!' Kortom, de kernboodschap is: **'Oranje is het nieuwe groen: Vaart maken vanuit een nieuw bestuurlijk paradigma.'**

Wanneer de resultaten van het programma worden gezien, valt op dat veel activiteiten in gang gezet zijn, maar dat nog relatief weinig activiteiten het beoogde resultaat al bereikt hebben. Ondanks het enthousiasme en de grote inzet, blijft de opbrengst achter bij de doelstellingen, in het bijzonder de projecten die door het partnernetwerk getrokken worden. **Aanbeveling 1 voor het college: Pak verbeterpunten op waarmee snelheid gemaakt kan worden, om de gestelde doelen te kunnen halen.**

Voor het achterblijven van de resultaten zijn verschillende oorzaken aan te wijzen. Allereerst stelt de gemeente Arnhem relatief weinig middelen beschikbaar voor de uitvoering van dit programma. Dit betreft zowel de programmagelden als de middelen voor ambtelijke capaciteit. Het lijkt moeilijk de ambities te realiseren zonder dat er meer capaciteit beschikbaar wordt gesteld. Daarnaast wordt het grote partnernetwerk weliswaar positief gewaardeerd, maar ook als te vrijblijvend ervaren.

Als de gemeente in netwerkverband met vele partners opereert (zoals bij NEMiA), vraagt dat om een andere rol van het bestuur, zowel college als de raad, dan de traditionele sturende dan wel controlerol. Zowel voor het college als voor de raad vraagt dit om een expliciete positiebepaling. In een netwerk zijn de actoren gelijkwaardig en kunnen dus niet hun wil aan anderen opleggen. 'Sturen' in een netwerk betekent vooral zoeken naar de juiste partners om samen met hen de gemeenschappelijke belangen en doelen te bepalen. Dit vereist dienstbaarheid van de gemeentelijke politiek en vraagt om een dialoog tussen college en raad, en tussen gemeente en gemeenschap. **Aanbeveling 2 voor college en raad: Ga met elkaar in gesprek over de veranderende rol van raad en college in netwerksturing.** Dit gaat logischerwijs op voor meer dan alleen het programma NEMiA van de gemeente Arnhem.

Kanttekeningen

Geen.

Financiën en uitvoering

Indien uw raad besluit de aanbevelingen van de Rekenkamer over te nemen, dan adviseert de Rekenkamer u het college te verzoeken binnen een termijn van drie maanden een plan van aanpak inclusief de financiële consequenties aan de raad aan te bieden. In het plan van aanpak dient het college aan te geven op welke wijze de aanbevelingen van de Rekenkamer uitgevoerd zullen worden. De Rekenkamer kan in een nazorgonderzoek nagaan op welke wijze de aanbevelingen zijn uitgevoerd en de raad hierover informeren.

Communicatie

De Rekenkamer licht het rapport aan uw raad toe tijdens informatieve raadskamervergadering en geeft een persbericht uit.

Bijlagen

Stukken voor gemeenteraad

Het Rekenkamerrapport Oranje is het nieuwe groen.

Ter inzage stukken voor gemeenteraad

n.v.t.

Zaaknummer

172628

DE RAAD VAN DE GEMEENTE ARNHEM;

gelezen het onderzoeksrapport en voorstel van de Rekenkamer Arnhem van 2 oktober 2017 zaaknummer: 172628

besluit:

1. De conclusies en aanbevelingen van de Rekenkamer over te nemen;
2. Het college opdracht te geven om uitvoering te geven aan de aanbevelingen en binnen een termijn van drie maanden hiervoor een plan van aanpak aan de raad aan te bieden.

De griffier,

De voorzitter,